

ARNHEMISCHE COURANT.

WOENSDAG 17 JUNI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 75 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van elke regel, regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Zwitsersche berichten.

Frankfort, 16 juni. Op den 9den juni hebben te Berlijn de afgevaardigden van de Solverbondsstaten hunne werkzaamheden begonnen. De algemeene conferentie zal zich niet alleen bezig houden met bijzondere kwestien, maar ook met eene nieuwe wijziging van het stelsel, dat voor al de staten van het verbond geldt. De zitting kan wel eenige maanden duren. Aan den spoorweg, welke tusschen Bremen en Hannover aangelegd wordt, zijn niet minder dan 18,000 werklieden bezig. — Volgens een brief uit Zwitserland wil men een groote bedrijvigheid bij sommige fabrieken in het zuiden hebben. — De nieuwe bewegingen in de Zwitsersche streken stijgen de graanprijzen aanhouden, vooral ten platten lande, in de daad aan brood. — In een groot gedeelte van Wurtemberg is het ten dezen even treurig gesteld, en hebben zich alomte verspreiden gevormd, om de invoer van 4000 centners meel veroorloofd.

Wetmar, 8 juni. Gisteren namiddag is het dorp Umversledt, een uur van hier aan den straatweg naar Leipzig liggende, geheel in de asch gevallen. 91 huizen zijn slechts 16 overgebleven.

PRUISSEN.

Keulen, 30 juni. In de afgelopen week sprak men veel van de geldverlegenheid, waarin verscheidene handelaars en geldverleenen hier ter stede verkeerden. Naat men verhoort, moet dit gerucht eenen oorsprong hebben in de omstandigheid, dat een dame, met eenen daagschen voorst moedwillig bewaard, een in den stad het kapitaal van 300,000 Thlr. plotseling heeft doen ontgaan.

ENGELAND.

Londen, 13 juni (s' avonds). De beraadslaging over de nieuwe graanwet is gisteren in het huis hervat en gisteren afgezet. Vele sprekers hebben zich op nieuw met de wet tegen die wetten verzet, en te koud gegeven. Het is tot het laatste toe aanne krachten zullen inspansien, om het tot stand komen van den maatregel te verhinderen. Met dit al heeft de verlegeneheid, om het ontwerp in voegenaamd commissie te stellen, dat is, over deszelfs onderscheidene bepalingen te beraadslagen. Maandag aanstaande zal deze beraadslaging aenvan gen.

In het huis der gemeenten is intusschen gisteren weder gehandeld over de tweede lezing der iersche dwang-wet, en is dit ontwerp op nieuw de ver schiedens sprekers heilig bestreden. Overmorgen zal ook deze beraadslaging worden voortgezet.

In den moeijelijken toestand, waarin het ministerie zich bevint, ter zake van de twee voornoemde aan gelegenheden, schijnt in de laatste dagen weinig verandering te zijn gekomen. Wel verzekert men, dat verscheidene leden van het huis der gemeenten, tot de partij der wijsge beproevde, besloten hebben, om met opheffing van persoonlijke gevoelens omtrent de iersche dwang-wet, de bewindsliden te

onderwerpen, ten einde, door den val van het mi nisterie te verhinderen, en waardoor het tot stand komen van de iersche graanwet en van het nieuwe handels-tarief te verzekeren, — maar het is aliechts wifelachtig, of het aantal dier leden wel groot ge noeg is, om een verandering der ministers te be lessen. — Voorts hebben sommigen, dat de ministers, ook in geval van verwerping der iersche dwang-wet, niet dadelijk zullen aftreden, maar eerst de nieuwe graanwet tot stand zullen brengen. Anderen echter stellen dit niet waarschijnlijk, en schijnen eenig waken te hebben, de ministers te keesteren.

FRANKRIJK.

Paris, 15 juni. In de verdere zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren, waarin de discussie over de begrooting van uitgaven voor marius en koloniën is aangevangen, heeft de heer *Vernaux-Compan* eene interpellatie gedaan over den oorlog tusschen Mexiko en de Vereenigde Staten, en over de kaperbrieven door Mexiko gegeven. De minister van marius gaf opheldering omtrent de wijze, waar op die brieven aan de fransche kapers zijn afgeleverd, en antwoordde verder op verscheidene aanmerkings, welke door sommige Afgevaardigden betrekkelijk de marius waren gemaakt.

In de zitting van heden is de discussie over de uitgaven van marius en koloniën voortgezet, en na aanneming der laatste hoofstukken is de discussie begonnen over het budget van finantien, welke zitting belangrijks heeft opgeleverd.

— Verkeerdelyk heeft men gemeld, dat het hoofd van *Lecomte* aan een phrenologisch onderzoek is onderworpen geworden. Wel had de dokter van de faculteit der geneeskunde, het volgens gemeente ver zocht bij de anatomische lessen te mogen gebruiken, maar de prefect van politie heeft hem geantwoord, dat de zuster van *Lecomte* de overblijfselen haars broeders hebbende verfaangt, om ze te laten begraven, aan dit verzoek na de toestemming was voldaan. Men enkel man van de kunst heeft dus het hoofd van den ter dood gebragten kunnen zien of er een afgietsel van maken.

— De bereikbaar van het fort Ham en de twee portiers zijn buiten de vervolging gesteld, welke tegen hen was aangevangen ter zake der ontsnapping van prins *Lodewijk Napoleon*. Alleen de doctor *Connan* blijft nu in het proces gewikkeld. Hij heeft tot verdediger gekozen den heer *Wogent-St. Laurent*. De debatten zullen voor het hof van assises van Amiens plaats hebben.

— De *Akhbar* berigt, dat de maarschalk *Legrand* vergezeld door den kolonel *Rivet*, den kaptein van den staf *Trochu*, en van zijne adjudanten, in den avond van den 13den juni, heerd van de Cameleon naar Oran is vertrokken. Hij zal de grenzen van Marekko, Djemma Ghazoeat en Lalla-Maghania, vervolgens Tlemcen en Mascara, bezoeken en over Mostaganem terugkeeren. Men denkt niet, dat deze togt langer dan een paar weken zal duren.

— Te Bordeaux heeft zekere heer *J. B. Rhodes*, van Plaisance, in het departement du Gers, een programma publiek gemaakt, waarbij hij een door hem uitgevonden stelsel van voorwaarts-beweging (*systeme locomoteur*) aankondigt, met hetwelk hij beweert 50 à 100 uren gaans en meer in één uur tijds te kunnen afleggen en den aardbol in weinige dagen te kunnen omzeilen. Hij verhaalt, met zijne uitvinding reeds welgelukte proeven in het klein te hebben gene-

men, doch sedert 15 jaren dat hij haar voorstelt, heeft geene regering hem willen helpen, om haar in het groot te hewerkstelligen. Thans stelt hij eene in teekening van minstens 30 franken voor, welke men echter niet zal behoeven te betalen, voor dat de heer *Rhodes* op zijne kosten bewezen zal hebben, dat zijn stelsel wezenlijk aan de aankondiging beantwoordt. Kan hij op deze wijze eenige uitvindingen, groot genoeg om hem eene betaamelijke belooning voor zijne uitvinding te verschaffen, alsdan verbindt hij zich haar publiek te maken. Weinige maanden (zegt hij in zijn programma) met ijver en goeden wil zullen toereikend zijn, om haar over geheel de wereld in te voeren.

SPANJE.

Madrid, 8 juni. De tijding van den dood des heiligen vaders heeft hier eene groote sensatie verwekt. Deze gebeurtenis zal voorzeker veel invloed op onze binnenlandsche zaken hebben, daar onze betrekkingen met het hof van Rome, alles behalve goed bepaald en vastgesteld waren.

— De laatste van Portugal ontvangen berichten leopen, naar men zegt, tot 3 juni. Het portugeesche ministerie, gedwongen aan den wil des volks toe te geven, heeft bevolen: 1o. Eene amnestie voor de ontrouwe misdrijven; 2o. de wapening van de nationale garde, en 3o. de ontbinding van den staatsraad. Men gelooft, dat dit toegeven aan den volks wil de herstelling van de orde en de rust zal te vroeg brengen.

BELGIE.

Brussel, 14 juni. De gedeputeerden hebben vier zittingen toegewijd aan de suikerwet. Zoo het schijnt, zal het zeer beswaarlijk vallen, om de zich voorleende verschillende partijen genoeg te geven. Deze vertegenwoordigen de belangen van de schatkist, van de binnenlandsche suikerteelt, van den suikerhandel en van raffinaderij der koloniale suiker. De voorstanders van de beetsuiker willen niets toegeven, en vinden nog al bijval bij de regering, welke de landelijke belangen zoo veel mogelijk wil bevorderen. — Zij bekoemden zich in het minst niet om de mededinging der Nederlanders. Men wil dat de belasting 3 millioenen zal opbrengen; maar men is het niet eens, van welke zijde die zullen betaald worden: — door de beetsuiker, of de koloniale suiker. — Men had verzekerd, dat er een gouverneur benoemd van den heer de *Thiers* uit de partij van Luik. Dit is echter niet bevestigd, en het schijnt, als of de heer de *Thiers* geen man van zijne partij, aan het hoofd van deze zoo liberale stad en provincie dient te stellen. — De kerkelijke feesten worden te Luik, volgens het programma, voortgezet; — met groote pracht, maar zonder de aandacht bij de menigte, welke dergelijke feesten gingen te verwekken.

— Men had verzekerd, dat er een gouverneur benoemd van den heer de *Thiers* uit de partij van Luik. Dit is echter niet bevestigd, en het schijnt, als of de heer de *Thiers* geen man van zijne partij, aan het hoofd van deze zoo liberale stad en provincie dient te stellen. — De kerkelijke feesten worden te Luik, volgens het programma, voortgezet; — met groote pracht, maar zonder de aandacht bij de menigte, welke dergelijke feesten gingen te verwekken.

Brussel, 15 juni. De fransche prinszen worden verwacht, per spoorwag dezen ochtend ten ure van Rijssel vertrekkende, te Brussel op den maandags alhier te zullen aankomen, om te verhooren maal en het daarop volgende de prinszen te worden bijgewoond, morgen ochtend te Brussel per spoorwag naar Paris terug te keeren. — Het is niet zoo zeer tot voorstelling van de natiën, dan wel van derzelver koninkrijken, dat de *Kiosque* op het plein der *St. Pierre* wordt met de beelden der vier koninkrijken *Schelde*, de *Seine*, de *Thames* en de *Rijn*.

Het... hetwelk deze hoofdstad zich mag... in minder beduidend, en heet de Senne. Dit verzooft elk jaar in den zomertijd een aantal onbedrevenen en ook wel geoeffenden, die, op gevaarlijke plaatsen badende, daar kunnen dood vinden. Het voorstel, dat tot meerdere veiligheid eene zwemschool en daaraan verknocht bad-wed zou worden aangelegd, heeft tot dus verre bij den gemeenteraad geen ingang gevonden. Ondertusschen werden van stadswege zes duikers onderhouden, die ter wederzijde aan de meest onzekere plekken wacht houdende, werkelijk reeds menigeen gered hebben. Dit heeft echter niet belet, dat dezer dagen twee jongelingen van 20 en 23 jaren, de hoop eener geachte familie dezer stad, er het leven lieten, en dat op eene andere plek een derde gelijksoortig ongeluk gebeurde.

De geneesheer Servais heeft daaruit aanleiding genomen, om op nieuw de aandacht van den gemeenteraad te vestigen, op een door hem uitgevonden en reeds in der tijd ter aanneming voorgestelden, doch nog steeds onbedacht gebleven toestel, door middel waarvan hij meent een ieder in staat te stellen om, zelfs zonder in het minst te kunnen zwemmen, zich buiten gevaar te water te begeven, en tot redding eens drenkelings te zijner hulp te stellen. De gemeenteraad heeft het collegie van burgemeester en schepenen gemagtigd om den heer Servais hierover te hooren, en naar bevind van zaken van hem een of meer der gedaachte toestellen aan te koopen.

«Een zeer belangrijk werkje, getiteld: *De la Morve dans l'espèce humaine*, door een officier van gezondheid, aan het militaire hospitaal te Leuven dienstdoende, is bij de boekdrukkers van Linthout en van der Zands aldaar uitgegeven. Hetzelve behelst een viertal merkwaardige waarnemingen van ziektegevallen, ten bewijze hoe die doodelijke kwaal, (het snor der paarden, *mucus nasalis*), voorheen als alleen aan het paard en den esel eigen beschouwd en, naar het schijnt voor het eerst in 1821, en vervolgens meermalen, bij den mensch erkend, voorigeplant wordt door besmetting en aansteeking, zoo van het paard op den mensch als van mensch tot mensch, het zij door aanhoudende inademing van den eenen lijder, met gevenden dampkring, hetzij door behandeling van de ter zijder verplaging gedield hebbende doeken, of middels eene opperispte verwonding van een bij zijne ijkopening gebreijde werktuig. De vier waargenomene ziektegevallen eindigden alle met den dood der lijders, en werkelijk is tot dus verre geen enkel geval van genezing beschreven; echter, indien des schrijvers gehoeven hem niet misleidt, heeft in 1838 een soldaat, die in de ziekenzaal door de kwaal werd aangedaan, met *tonische* geneesmiddelen behandeld, het ziekenhospitaal van Doornik geheel hersteld verlaten. Het werkje en het onderwerp van hetzelfde is in de *Handelsblad*, en ook de geneeskundige akademie houdt zich met het onderzoek daarvan bezig.

Staatlandsche berichten.

Amsterdam, 25 juni. Bij besluit van 6 dezer gedagteekend van Weimar, heeft Z. M. bepaald dat op 1 juli s. k. althoosbaar zal gesteld worden het nog overblijvende kapitaal van vijf miljoen guldens, op Ct. schuldtekentnissen ten laste van het voormalige amortisatie-syndicaat. Ter uitvoering van dit besluit heeft de minister van financiën bekend gemaakt, dat de houders der in dat rechte rechte behorende schuldtekentnissen, die stukken ter aflossing kunnen aanvragen, ten kantore van den staats-agent van het ministerie van financiën te Amsterdam; zullende tot die aflossing onder bijbetaling van drie maanden rente, worden gevraagd, van af woensdag den 1sten juli aanstaande.

Leiden, 25 juni. Wij vernemen, dat dezer dagen door de *Handelsblad* reestbank alhier is verleend regtsingang en een bevel van bevestiging tegen A. W. van G. S. onderwijzer en boekhouder, waist wouende te *Handelsblad*, als beklagde van zich te hebben schuldig gemaakt aan geldsnooijers. Genoemde persoon heeft zich echter uit de voeten gemaakt en omissien van het nagespoord, mocht het niet gelukken hem te herkennen te krijgen.

Utrecht, 25 juni. Het wapperen van vlaggen en versiering van de stad kondigen aan, dat het feest van het *Handelsblad* bestaan der utrechtische hogeschool is aangebroken. Gisteren avond had reeds eene

reunie met muziek op de studenten-societeit plaats, heden avond zal er aan de Oud-Studenten op dezelfde wijze gelegenheid tot ontmoeting en herkenning worden gegeven; ten 2 ure van heden en oud-leden van het juridisch *Handelsblad* in de zaal onder het Leemanshuis te Utrecht, ten einde den 3den dies natiens van het gezelschap plegt te zieren, bij welke gelegenheid de heer *Handelsblad*, heer J. C. Mariens van *Handelsblad* een aanspraak heeft gehouden. Ten 6 ure zullen genoemde beeren met eenen vriendschapsgesprek en al tijd de feestgelegheid vieren.

Van 5 ure zal weder eene andere reunie in het *Handelsblad* plaats hebben. Aldaar verzamelen zich de oud-studenten der utrechtische hogeschool van de jaren 1819—1823, welke vereeniging ten zinspreuk voort: *olim haec meminitse inuadit*.

Zwolle, 22 juni. De ziekte te Wierden, waarop het tegenwoordige warme weder van geen geringen invloed schijnt te zijn, breidt zich meer en meer uit, waardoor het getal der aangetasten thans 202 beleept.

Het getal der herstelden 145 bedragende, zoude in verhouding tot dat der zieken, als zeer gunstig kunnen beschouwd worden, wanneer dese niet alleen het oamiddellijk gevaar der ziekte ontweken waren, maar ook tot hunne vorige kracht en gezondheid waren teruggekeerd; maar, helaas! velen en wel de meesten, gevoelen nog, waken en zelfs maanden na hunne herstelling, den slag, die hun door de ziekte werd toegebracht.

31 patienten genieten thans nog medicinale hulp en tot op heden hebben wij 26 personen als slagtoffers der ziekte te betreuren gehad.

Arnhem, 25 juni. Naar men verneemt is ter stedelijke secretarie alhier, door den vervaardiger, den heer G. Verschuur van Amsterdam, overgebracht, de *Zilveren Vaas*, door L. K. H. den prins van Oranje bestemd tot prijs voor den wedren, (Programma no. 1, afstand I maal der baan, inschrijving voor 11 juli), welke op maandag den 13den juli eerstkomende in de gemeente van Arnhem, aan te vangen des voormiddags precies ten 11 ure, zal gehouden worden. Die vaas, in Amsterdam vervaardigd, is met regt een waar kunststuk, kan met buitenlandsch fabriekat medijveren, en zal voor den eigenaar van het winnende paard van onschatbare waarde zijn.

De eigenaar van *Bellevue* is teruggekomen van het voornemen om op den dag der wedrennen Vauxhall te houden; daarentegen heeft de heer van *Dijkshoorn*, restaurateur, het voornemen opgevat om in den avond van dien dag, op het stationsgebouw van den Rijnspoorweg alhier, een concert te geven door het muzikkorps van het 3de regiment dragonders te Deventer, sterk 18 man. Van dit concert, bestaande uit: 10. regiments muziek, 20. harmonie met klarnetten enz. en 30. strikinstrumenten, mag men naar luid de vroeger in de nieuwsbladen geplaatte berichten, de meeste voldoening verwachten. Onder dit muzikkorps worden ware virtuosos gevonden, waardoor het vreemden niet alleen evenaart, maar zelfs verre overtreft, en van de waarheid daarvan hen overtuigen zal, die korte dagen geleden, het pruisische artillerie muziek uit Dusseldorp mochten hooren. — Na afloop van dit concert zal er gelegenheid tot dansen zijn, waartoe inmiddels door genoemden heer, eene lijst ter intekening aan arnhemse op- en ingezetenen zal aangeboden worden. — De op heden binnen deze stad en gemeente door heeren wijkmeesters, gehoudene collecte, ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst heeft opgebracht de som van 150.18.

Stemmen des volks.

Een minister van binnenlandsche zaken.

(Zie no. 130.)

En wie is die gelukkige, die alzoo in de stilte zit te ministeren? De tijd zal het wel spoedig leeren wie die wonderman is, die in het tegenwoordig ministerie wil gaan zitten en in het tegenwoordig stelsel van behoud het departement van binnenlandsche zaken aardert. Het kan geen twijfel lijden of die man is een mannetje van durven. Nu ieder zijn meug.

Maar weten wij dan niet wie die liefhebber zijn zal: hoe hij wezen en vanwaar hij komen moet heeft ons voor eenige dagen het *Handelsblad* geleerd.

dat sedert eenigen tijd uitermate naar kan zijn. Zou een bijzonder proefje kan dan ook dienen, dat afkel over *ministeriële vacature*, van 12 mei ll., waar het redeneert als een pruik.

Een minister — zegt het — moet geen regtsgeleerde wezen, want deze »gewoonlijk slechts in één gedeelte »bijzonderen naam makende, hetzij in het burgerlijk »of in het crimineel, is zeker wel het minst in »gelegenheid geweest om zich de vereischte admini- »tratieve kundigheden te verschaffen, en moet geacht »worden volkomen onbekend te zijn met de verorde- »ningen van binnenlandsch bestuur, hetzij die reeds »in onbruik zijn gekomen of nog in zwang zijn.» Die zoo goed weet wat een regtsgeleerde is, of liever die zoo weinig begrip heeft van het onderscheid tus- »schen een regtsgeleerde en een advocaat van geensur- »peerde reputatie, die deed waarlijk best van te zwij- »gen over de vereischten voor een minister. Maar een »aangenomen, dat *regtsgeleerde* en *advocaat* syno- »niem is, — ofschoon zeker geen regtsgeleerde, hetzij »advocaat of niet, dit zal kunnen toestemmen »sich, bij voorbeeld, op ééne lijn son hebben willen »zetten met zons *fabriek*, die toch in der tijd geen »advocaat was; die zich veft naam maakte, — want »krijgt het dan het *stapelzette* denkbeeld van daan »dat een advocaat a *priori* moet gewoht worden vol- »komen onbekend te zijn met de verordeningen van »binnenlandsch bestuur? Zulke dwaasheden had het »niet een sden *Nederlandsche Nieuwsbode*, stomme »nagedachtenis, moeten afschijken.

Zoo'n Handelsbladsche regtsgeleerde moet geen »minister worden, dit zijn wij echter eens, maar »maarom verdient de benoeming van leden der Sta- »ten-Generaal ook over het algemeen afscheuring »Omda »hier te lande het verwisselen des gelien van »afgevaardigde tot minister, noch het bestuur, noch »den constitutionelen vooruitgang veel heeft gehaat »vintegendeel, het menige onangenome vrijing, te »moeijelijkheden aarleiding gegeven heeft, waart »de hoofd-, dat is »landzaak, zeker heeft gele- »vonden.» — Bone nitatekend goede toden; zoo »men niet; *Handelsblad*, in *nederlandsche* »schen min, zuiver op de onderrinding. Omdat »nog nooit gedaan is, daarom *Handelsblad* »doen wilde. »zou de »wezen, dat men uit de Staten-Generaal nooit »regier man gekozen heeft, maar altijd een die »niet had moeten kiezen? Want anders son die »dervinding hebben moeten bewijzen, dat sedert 1818 »nooit in de Staten-Generaal iemand geweest was, die »een goed minister van binnenlandsche zaken, had kun- »nen zijn. En dat is toch wat al te sterk voor een »vergadering waar *Handelsblad*, en *Handelsblad* »phorbecke, n. j. schilme *Handelsblad* en *Handelsblad* »gehad hebben. Wat goede en gevonde regels van »staatsbestuur moet men *Handelsblad*, als men »onbevangen durft leeren, dat die wordt gekozen »goed en het volk te vertegenwoordigen, niet den- »om te regeren!

En nu de toepassing, De heer van HALL was, naar het *Handelsblad*, een regtsgeleerde, dus deugt niet voor minister; de heer van CAMERON NIEUWLAND, regtsgeleerde en geneesheer lid der Staten-Generaal, dus dubbel mis; de heer van *Handelsblad* is geen van beiden, dus goed, maar was niet *Handelsblad* opgeboort, dus kan hij niet uitstekend zijn; maar de heer *Handelsblad* is het val groot geworden, naar *Handelsblad*, noch *Handelsblad*, maar *Handelsblad* vinding, is dus volgens het *Handelsblad*, al wat men maar met monden kan proeven.

Die ondervinding als basis van *Handelsblad* en be- kwaamheid nemende, komt *Handelsblad* tot het rethoven denk, om ook voor de minist- ters een soort van bevordering bij ancienniteit aan te nemen. Want, en de rede *Handelsblad* naar aan- voert vooral verdient *Handelsblad*, dan is neene gra- duste verandering in de beoordeeling der zaken »minder *Handelsblad* en hinderlijk. — Ja, bij ancien- »niteit *Handelsblad* tot op den minister-gaet; niets »daarop dan mannen, die geen regtsgeleerden zijn, »noch ooit het volk hebben vertegenwoordigd. maar »die vol zitten met *Handelsblad* aan de *Handelsblad* »beschikkingen, *Handelsblad*, dat van *Handelsblad* »regering *Handelsblad* bewijst, — ja! dat zijn de waar- »ministers; en zoopende heeft de kamerbode ook »eons kans; zoo wordt dan leders vlijt opgewekt en leders »ijver aangewurd, niet om knap te worden, maar om

